

WAAROM IS PS-VOORZITTER **PAUL MAGNETTE** ZO ONVERZETTELIJK TEGEN REGEREN MET N-VA?

VOORAL BANG DAT GELDKRAAN DICHTGAAT

Eigengereid. Super-intellectueel. Een oplossingsmachine. Maar Paul Magnette, de nieuwe PS-voorzitter en sinds dinsdag informateur, is vooral onverzettelijk. Zeker als het gaat over regeren met de N-VA. Maar vanwaar komt dat verzet?

• SVEN SPOORMAKERS •

In april, in volle campagne-modus, zei Paul Magnette dit: «Ik sluit dat voor 100 procent uit: wij stappen niét in een regering met de N-VA. Onze partijen zijn zoals olie en water: die kun je niet met elkaar mengen.» In september, een dag nadat Elio Di Rupo — toen nog PS-voorzitter — de deur voor een regering met N-VA op een kier had gezet, zei hij: «We zien niet in hoe we met hen kunnen samenwerken. We zijn het over alles oneens, behalve over dierenwelzijn.» Dus nee, regeren met de N-VA was nooit de favoriete optie voor Paul Magnette. Niet vóór de verkiezingen, niet ná 26 mei, niet voor en niet nadat hij voorzitter werd van de PS en ook niet nu koning Filip hem tot informateur benoemde — ook al noemt Di Rupo hem «een oplossingsmachine». Maandagavond nog, nadat preformateurs Geert Bourgeois (N-VA) en Rudy Demotte (PS) hun opdracht hadden neergelegd en koning Filip de partijvoorzitters op audiëntie riep, verweet Magnette voor de camera's van RTL de N-VA dat ze opnieuw communautaire eisen op tafel legde. Magnette was dan al bij de koning gepasseerd, zijn N-VA-collega Bart De Wever moest nog naar Filip.

Magnettix

Het voorval typeert de eigengereidheid van Magnette, de man die in 2007 op vraag van Elio Di Rupo zijn professorenbestaan — hij was politcoloog aan de ULB — inruilde om de PS van schandalitis in het stadsbestuur van Charleroi te redden. Met dezelfde eigengereidheid stelde hij in 2016, als Waals minister-president, zijn veto tegen CETA, het vrijhandelsakkoord dat de Europese Unie sloot met Canada. Veertien dagen lang gijzelde hij de EU. Magnette kreeg kritiek vanuit de hele wereld omdat zijn kleine regio weerstand bood — het leverde hem wél de bijnaam Magnettix op. Maar hij bereikte wat hij wilde: hij haalde wat aanpassingen aan het akkoord binnen, maar vooral kaapte hij in Wallonië stemmen weg bij de opkomende ultralinke PTB, de zusterpartij van de PVDA. Maar waaróm is Magnette zo onverbiddelijk als het over regeren met de N-VA gaat? Bij die partij vinden ze de nieuwe PS-voorzitter «even slim als Di Rupo, maar onberekenbaar en wispelturig». Magnette vindt dan weer dat ze bij de N-VA «met karikaturen de geesten van de Vlamingen vergiften.» Hij zei in 'Humo': «Ze willen de problemen vergroten en zichtbaar maken, zodat de mensen bang worden.»

En dan Theo nog

En er is Theo Francken. «De enige N-VA'er die voor Waalse politici echt problematisch is», zegt politicoloog Pascal Delwit (ULB). «Maar de weerzin voor de manier waarop Francken communiceert of voor de rol die hij heeft gespeeld in de val van de regering-Michel is geen absolute reden om niet met zijn partij in een regering te stappen: er is geen cordon sanitaire tegen de N-VA.» «Er is gewoon geen gemeenschappelijke grond, niet in een socio-econo-

Het spookbeeld van de nieuwe financieringswet speelt een grote rol in Magnettes houding. In 2034 krijgt Wallonië 600 miljoen minder van Vlaanderen. Dat doet hem huiveren

mische context over minimumlonen, pensioenen en uitkeringen, niet over de oplossing om het groeiende begrotingstekort terug te dringen», gaat Delwit verder. De PS, en dus Magnette, houdt vast aan haar socio-economische voorstellen, en de consequentie dat ze, volgens een berekening van het Planbureau, 8 miljard euro extra uitgaven betekenen. Maar vooral: de PS beleeft een existentiële crisis, sinds de 22,6% bij de parlementsverkiezingen in mei — het slechtste resultaat ooit. «Of de PS nu geleid wordt door de voorzichtige en strategische Di Rupo, of door de superintelligente maar soms impulsieve Magnette: de partij heeft een probleem», aldus Delwit. «Ze zit geprangd tussen de PTB — aan wie ze haar kiezers in de arbeiderswijken van Luik en Charleroi verliest — en Ecolo, dat de Waalse middenklassers

lokt. Als Magnette nu in een regering stapt met zowel PTB als Ecolo in de oppositie, riskeert de PS politieke zelfmoord te plegen.» Tegen de achtergrond van de huidige politieke impasse speelt nog een spookbeeld een grote rol in de hou-

ding van Paul Magnette: in 2024 gaat de nieuwe financieringswet in, waardoor vanaf 2025 de transfers van Vlaanderen naar Wallonië verminderen. Dat werd belist in de zesde staats-hervorming in 2012 — eentje die toenmalig premier Di Rupo moest slikken.

Magnette-de-informateur spreekt vandaag voor het eerst

PS-voorzitter Paul Magnette zal vandaag meer duidelijkheid geven over zijn plannen als informateur. Om 11 uur geeft hij een persconferentie in de Kamer. Verwacht wordt dat Magnette de komende twee weken — hij heeft tot 18 november — eerst de paars-groene piste onderzoekt, al wil de koning ook dat hij paars-geel verder uitdiept. Gisteren was er even verwarring over een tweet van cdH-voorzitter Maxime Prévot, die aanbod om samen te werken. Nochtans had zijn partij kort na de verkiezingen

al aangekondigd dat ze op alle niveaus voor de oppositie kiest. Maar daar blijft hij dus ook bij. Prévot en zijn vijf Kamerzetels bieden vooral aan om vanuit de oppositie mee te praten over en steun te bieden rond belangrijke thema's, in het belang van de stabiliteit van het land. Ook over het institutionele is hij bereid te praten. «Wij moeten dat als Franstaligen niet altijd ondergaan, dat kan ook iets positief zijn voor ons.» Voorlopig wordt Prévot wel nog niet uitgenodigd door Magnette. (ARA)

In 2025 zal er 60 miljoen euro minder de taalgrens over vloeien, het jaar nadien 120 miljoen en zo verder — tot 600 miljoen in 2034. «Daarom stelt hij zich nu zo hard op», zegt een Waalse insider. «Want het tekort in Wallonië is nu al 400 miljoen, en er is geen zicht op betere vooruitzichten. Als het in 2034 1 miljard wordt, hoe moet het dan verder? Gaan we nog de kinderslag kunnen betalen, bijvoorbeeld?»

Twee voeten in de modder

Dat, gecombineerd met de druk van de PTB en Ecolo, doet Magnette huiveren. Hij staat, als burgemeester van Charleroi, met zijn twee voeten in de modder. Hij weet dat er in zijn stad, ondanks een onder zijn beleid gerenoveerd stadscentrum met autovrije zones, heraangelegde kasseisteegetjes en een heropverende horeca, nog veel

De PS zit geprangd tussen de PTB, aan wie ze de arbeiderswijken verliest, en Ecolo, dat de middenklassers lokt. Die partijen in de oppositie laten en met N-VA regeren: da's politieke zelfmoord

POLITICOLOOG
PASCAL DELWIT (ULB)

werkloosheid is. In de rest van Wallonië is het niet veel beter, met een werkzaamheidsgraad van 63% en 22% kinderen die opgroeien in armoede. Als burgemeester krijgt hij elke dag 50 brieven van mensen die smeken om een job. Toen Ikea in Charleroi een vestiging opende, waren er 30.000 sollicitanten voor 450 jobs. En deze legislatuur is de laatste kans om die financieringswet nog aangepast te krijgen. «De tijd dringt», zei Magnette in april al. «Elio heeft gezegd dat we de financiering van de regio's moeten herbekijken tegen 2024, of later. Nu is die gebaseerd op de personenbelasting, en dat speelt in het voordeel van de Vlamingen.» En dat zal niet lukken met de N-VA in een regering — ook al legden De Wever en Francken dat been al als lokaas op de onderhandelingsstafel, om andere communautaire eisen erdoor te krijgen.

Paul Magnette is «even slim als voorganger Di Rupo, maar wispelturig», zo vinden ze bij N-VA.

Foto: Belga